

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321200743
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321200743.4

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. dieťa: M. bytom ako matka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: U. a U., za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaduje mal. M. výchovné opatrenie a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Levice, Ul. 29. augusta 76/60, 934 01 Levice najdlhšie na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov počnúc dňom 04.03.2021 do 04.09.2021.

II. Súd rodičom ukladá povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Levice a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.

III. Súd rodičom ukladá povinnosť mal. M. v CDR Levice minimálne jedenkrát mesačne navštevovať.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice začal konanie o uloženie výchovného opatrenia u mal. dieťaťa. Mal. M. bola na základe neodkladného opatrenia, ktoré nariadil súd uznesením č.k. 6P/21/2021-15 zo dňa 22.2.2021, odovzdané do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Levice. Neodkladné opatrenie sa stalo vykonateľným dňa 22.2.2021 a právoplatnosť nadobudlo dňa 1.4.2021. Dňa 4.3.2021 bola maloletá do starostlivosti zariadenia aj fakticky prijatá.

2. ÚPSVaR Levice v podnete uviedol, že mal. Lusiana pochádza z mimomanželského vzťahu matky U. a otca U. Mal. M. má starších súrodencov (Francisca, Paloma, Maximilián a Ricardo), ktorí sú umiestnení v CDR Levice a nad ktorými Okresný súd Levice rozhodnutím č.k. 6P/94/2018 vyslovil osvojiteľnosť. Všetky maloleté deti boli umiestnené do CDR Levice z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany ich rodičov a nad súrodencami mal. M. bola rozhodnutím Okresného súdu Levice č.k. 15P/231/2013 zo dňa 26.09.2014, právoplatným dňa 04.12.2014, nariadená ústavná starostlivosť. Ako ďalej uviedol, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately kontaktoval prostredníctvom CIPS Bratislava rakúsky ústredný orgán, ktorý požiadal o súčinnosť v rámci repatriácie mal. M.. Mal. M. bola rakúskymi orgánmi odobratá zo starostlivosti matky, ktorá bola zadržaná a nachádza sa vo väzbe. Rakúske orgány zhodnotili situáciu mal. M. a návrat mal. dieťaťa do starostlivosti matky nateraz vylúčili. Vzhľadom k štátnej príslušnosti dieťaťa je potrebná repatriácia. Vo svojom dožiadaní rakúske orgány uviedli, že mal. M. je zdravá a nachádza sa v dočasnej starostlivosti mesta Viedeň. Mal. dieťa bolo rakúskymi orgánmi odobraté z dôvodu ohrozenia zo starostlivosti matke, matka bola v tom čase zadržaná a nachádzala sa vo väzbe. Rakúske orgány po zhodnotení situácie dieťaťa vylúčili alternatívu návratu mal. M. do starostlivosti matky. Mal. dieťa bolo zo starostlivosti rodičov odobraté, nakoľko matka sa v tom čase nachádzala vo väzbe a otec na neznámom mieste. Zo správy z Viedne vyplýva, že mal. dieťa je na svoj vek primerane rozvinuté, mal. M. je priateľská, vie

sa hrať s ostatnými deťmi. Maloletá je pri kontakte s matkou napätá, bojzlivá a v strehu. Ma. dieťa nevníma matku ako dôvernú osobu. Matka nemá v Rakúsku trvalé bydlisko a v minulosti (2016) bola väznená za krádež. Otec mal. M. bol v roku 2016 a 2017 taktiež uväznený v Rakúsku. Životná situácia rodičov bola posúdená ako nestabilná a netransparentná. ÚPSVaR Levice v rodine nenašiel osobu vhodnú a schopnú zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o mal. M. a preto bolo potrebné pre mal. dieťa nájsť zariadenie. Vzhľadom na súrodenecké väzby CDR Levice súhlasilo s umiestnením mal. M. v ich zariadení. Ako ďalej uviedol ÚPSVaR Levice, Okresný súd Donaustadt vo Viedni vydal uznesenie, v ktorom nariadil odobratie mal. Lusiany zo starostlivosti matky a starostlivosť o dieťa preniesol na Kraj Viedeň a zároveň schválil repatriáciu mal. dieťaťa na Slovensko. Vzhľadom na to, že OS Donaustadt vo svojom uznesení nekonkretizoval zariadenie, do ktorého má byť mal. Lusiana umiestnená, Ústredie PSVaR komunikovalo s partnerským orgánom za účelom korekcie, resp. doplnenia predmetného rozhodnutia. Partnerské orgány zaujali zamietavé stanovisko k doplneniu predmetného rozhodnutia a požiadali o súčinnosť pri doriešení vzniknutej situácie.

3. K predmetnému podnetu ÚPSVaR Levice pripojil listinné dôkazy - rodný list mal. M.; preklad uznesenia Okresného súdu Donaustadt v Rakúsku č.k. 48 Ps 87/20p-11 zo dňa 16.11.2020, ktorým súd celkovú starostlivosť o mal. M. matke mal. dieťaťa U. odobral a preniesol na Kraj Viedeň, zast. Magistrátom mesta Viedeň, zast. Nositeľom starostlivosti o deti a mládež (Viedenská pomoc deťom a mládeži, sociálna práca s rodinami). Predmetným rozhodnutím zároveň došlo k schváleniu repatriácie (návratu) maloletej do jej krajiny pôvodu na Slovensko a výňatkový preklad výzvy na vyjadrenie sa k výsledkom vyšetrovania Okresného súdu Donaustadt v Rakúsku, a to konkrétne bod 4., ktorý obsahuje stanovisko Nositeľa súdnej pomoci o rodinu a mládež k návrhu na starostlivosť Viedenskej pomoci deťom a mládeži (WKJH).

4. Rodičia nemajú v Registri obyvateľov SR konkrétnu adresu, sú prihlásení len na obec Dolné Semerovce a Plavé Vozokany. Iná adresa rodičov súdu známa nie je. Rovnako ÚPSVaR v podnete na začatie konanie neuviedol inú adresu rodičov pre doručovanie. Vzhľadom na uvedené súd doručoval rodičom listiny v súlade s § 106 ods. 3 CSP a následne pojednával v neprítomnosti rodičov.

5. Kolízny opatrovník zotrval na nariadení výchovného opatrenia maloletej nakoľko momentálne dieťa nemá k rodičom vytvorený žiadny citový vzťah. Maloletá bola matke odobratá v Rakúsku ako 7 mesačná, kedy bola matka podozrivá z krádeže a bola vo väzbe. Počas repatriácie ako sme boli informovaní maloletá sa k matke vôbec nepýtala ani sa za ňou neťahala, skôr sa jej bála a ochranu hľadala u pracovníčky úradu. Po jej umiestnení do CDR sa obaja rodičia síce aktívne zaujímali o dcéru, ale len slovne, nenavštívili ju ani raz. Prípadová konferencia sa konala 17.5.2021, zúčastnila sa jej len matka, bolo zrejmé, že mal. ju nepozná a matke sa podarilo ju k sebe nalákať len na mobil. Otec sa nezúčastnil, aj keď bol volaný, bol upozornený na dodržanie protipandemických opatrení. Rodičia neprejavujú skutočný záujem o maloleťu, preto je potrebné, aby dieťa v CDR zotrvalo a prostredníctvom návštev si vzťah s rodičmi vytvorilo. Z bližšej rodiny nie sú známi žiadni príbuzní, ktorí by boli ochotní a schopní prevziať starostlivosť o mal. dieťa. V minulosti sa ozval strýko, ktorý sám upozornil na nedostatočnú starostlivosť o deti v rodine.

6. CDR Levice v správe zo dňa 11.5.2021 uvádza, že mal. M. je v náhradnej profesionálnej rodine, kde prebieha adaptačný proces. Je dieťa batolivého veku, prejavujú sa u nej bežné ochorenia. Má súrodencov (Maximilián, Paloma, Ricardo), ktorí sú umiestnení na samostatnej skupine, najstaršia plnoletá W. je na skupine mladých dospelých. Lusiana svojich súrodencov nepozná, od narodenia vyrastala s rodičmi. V oblasti hrubej a jemnej motoriky a poznávania je v pásme normy. Oblasť reči zatiaľ nemožno definovať, nakoľko prišla z nemecky hovoriacej krajiny a slovenský jazyk sa zatiaľ len učí. Nehovorí zrozumiteľne po slovensky, pri hre si sama pre seba rozpráva po nemecky. Rozumie jednoduchým vetám a pokynom. V rámci sociálneho správania je v oblasti normy. Zatiaľ je ešte plienkovaná, na nočník sa nepýta. Dokáže už sama jesť lyžičkou, dokáže sa sama obuť, obliecť s pomocou. Veľa vecí jesť odmieta. Obľubuje pečivo, polievky, jogurty, výživu, z ovocia mandarínky, pomaranče a banány. Lusiana napodobňuje v hre činnosti, ktoré vykonáva dospelý človek. Zapája sa do jednoduchých pomocných prác v domácnosti. Dožaduje sa stálej pozornosti dospelého, rada sa pritúli, rozčuľuje sa, keď sa jej niečo nedarí. Bráni si svoje vlastníctvo a nevie sa podeliť o hračku. Občas žiarli na pozornosť venovanú iným deťom. Profesionálna náhradná rodina (PNR) sa snaží o vytvorenie pravidelného režimu a striedania spánku a bdenia. Nakoľko je zatiaľ zreteľná rečová bariéra, PNR sa snaží dieťaťu dookola opakovať a ukazovať veci. Je šikovná a vnímavá. Vie sa veľmi pekne zahrať sama. Medzi jej zlozvyky patrí hnev na všetko, čo nie je po jej vôli, dokáže vtedy plakať a kričať, občas aj

kopať, najmä keď má ísť spať. Nálada je poväčšine charakterizovaná ako spokojná s výkyvmi, adaptácia na nové podnety skôr rýchla a intenzita reakcií ako intenzívna.

Mal. M. bola matke odobratá ako 7-mesačná, pri umiestnení v zariadení v Rakúsku sa pri návšteve matky správala ustráchaná a odmietavo. Nechcela sa k nej pritulíť, skôr vyhľadávala kontakt u opatrovateľky. Aktuálne má obdobie, že „mama“ oslovuje PNR, v ktorej je umiestnená. So súrodencami sa zoznámila na samostatnej skupine CDR, prvotné ustráchanie a obavy po krátkej dobe pominuli a dokázala sa v ich prítomnosti správať prirodzene a bezprostredne. Rodičia kontaktovali CDR niekoľkokrát telefonicky, dožadovali sa kontaktu a návštevy, no z dôvodu, že boli v zahraničí a CDR bolo v krízovom režime fungovania pre šírenie ochorenia Covid-19, stretnutie s dieťaťom sa zatiaľ neuskutočnilo. Matka telefonovala 21.4. a 7.5.2021, otec telefonoval 23.3. a 26.4.2021. Počas telefonátov boli informovaní o adaptácii dieťaťa na PNR, o tom, že Lusiana rozpráva len po nemecky, pričom po slovensky rozumie len trochu. Stretnutie s rodičmi je dohodnuté na prípadovej konferencii, ktorá je plánovaná na 18.5.2021.

7. Prokurátorka navrhla nariadiť výchovné opatrenie, a to pobyt maloletej v CDR Levice najdlhšie na dobu 6 mesiacov a zároveň na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia matke a otcovi uložiť povinnosť spolupracovať s CDR a ÚPSVaR Levice.

8. Podľa § 28 odsek 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 28 odsek 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

10. Podľa § 37 odsek 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 45 alebo 48, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Podľa § 37 odsek 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, inú povinnosť.

12. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa § 37 odsek 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. V prejednávanej veci má súd preukázané, že mal. dieťa teda bolo zo starostlivosti rodičov odňaté už vo veku 7 mesiacov, nakoľko matka sa v tom čase nachádzala vo väzbe a otec bol na neznámom mieste. Z pripojenej správy mesta Viedeň vyplýva, že mal. dieťa je na svoj vek primerane rozvinuté, mal. M. je priateľská, pri kontakte s matkou je však napätá, bojzlivá až v strehu. Maloletá svoju matku nevníma ako dôvernú osobu. Rovako zo správy CDR Levice vyplýva, že M. je veľmi vnímavé, aktívne a šikovné dieťa, ktoré rýchlo napreduje a rozvíja sa. Kvôli protipandemickým opatreniam však návštevy rodičov v zariadení nemohli byť umožnené. S matkou sa M. stretla až na prípadovej konferencii, pričom bolo zrejmé, že ju maloletá nepozná a podarilo sa jej dcéru nalákať len na mobil. Otec sa o dcéru zaujímal len na telefonicky a napriek dohode sa prípadovej konferencii nezúčastnil. Určite je v záujme mal.

dieťaťa, aby bola so svojimi rodičmi, na to však je momentálne nevyhnutné, aby si s ňou rodičia postupne vybudovali vzťah, pretože im bola odobratá vo veľmi útlom veku. Je preto len rodičov samotných, aby po uvoľnení protipandemických opatrení navštevovali dcéru v zariadení čo najčastejšie, venovali sa jej a zároveň s CDR a ÚPSVaR Levice aktívne spolupracovali. Len tak je šanca, že po uplynutí výchovného opatrenia si ju budú môcť prevziať do svojej starostlivosti.

15. Súd výchovné opatrenie nariadil najdlhšie na dobu 6 mesiacov, keďže mal. Lusiana bola do CDR prijatá dňa 4.3.2021, výchovné opatrenie uplynie dňa 4.9.2021.

16. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.